

Dr hab. Paweł Jabłczyński
Dziedzina: sztuki muzyczne
Dyscyplina: instrumentalistyka

Akademia Muzyczna w Krakowie
Dziekan Wydziału Instrumentalnego
wplynęło dnia 2018-10-15 201
nr ..... zał. ....

Wrocław 10.10.2018

Recenzja pracy doktorskiej Pana mgra Marka Romanowskiego

Zleceniodawca recenzji:

Akademia Muzyczna w Krakowie, Wydział Instrumentalny, pismo Dziekana dr hab. Mariusza Sielskiego z dnia 12.07.2018 roku, zlecenie podjęte na podstawie art. 14 ust. 2 pkt 2 oraz art. 20 ust. 5 Ustawy z dnia 14.03.2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Z 2017 r., poz. 1789) oraz par. 6 ust. 1-2 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa wyższego z dnia 30 października 2015 r. (Dz. U. 2015 r., poz. 1842) w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzenia czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora.

Dotyczy:

Uchwały Rady Wydziału Instrumentalnego z dnia 8. września 2016 roku o wszczęciu, na wniosek Pana mgra Marka Romanowskiego przewodu na stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej – instrumentalistyka, oraz z dnia 4. lipca 2018 roku wyznaczenia mnie recenzentem pracy (dzieła wraz z opisem) zatytułowanej „*Między homogenizmem a heterogenizmem struktur brzmieniowych. Relacja partii kontrabasu i fortepianu w sonatach kompozytorów II połowy XX oraz XXI wieku na przykładzie wybranych utworów*”.

Podstawowe dane o kandydacie:

Pan Marek Romanowski ukończył z wyróżnieniem Primus Inter Pares studia Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego w Katowicach w klasie adiunkta Jana Kotuli. Po studiach magisterskich kontynuował swoją naukę jako doktorant na Akademii Muzycznej w Krakowie oraz w Hochschule der Kunste Bern na kierunku Master of Arts Specialised in Music Performance w klasie R. Lutsyka.

Pan Marek Romanowski należy do grona najznakomitszych kontrabasistów młodego pokolenia. Swoje umiejętności kształcił podczas licznych kursów i warsztatów muzycznych m.in. w Łąncucie, Głucholazach, Wrocławiu, Bałszycach, Brnie i Sion.

Jest laureatem wielu konkursów w Polsce jak i międzynarodowych. Do Jego największych sukcesów wliczają się między innymi:

I nagroda, nagroda za najlepszą interpretację sonaty J. M. Speringera oraz najlepszą interpretację utworu wirtuozowskiego na IX Międzynarodowym Konkursie Kontrabasowym im. J. M. Speringera,

I nagroda na Międzynarodowym Konkursie Instrumentalnym w Uberlingen (06.2015),

I nagroda na Międzynarodowym Konkursie im. M. Spisaka w Dąbrowie Górniczej (09.2015),

I nagroda na IX Ogólnopolskim Konkursie Kontrabasowym im. A. B. Ciechańskiego w Poznaniu,

I nagroda na III Ogólnopolskim Konkursie Kontrabasowym w Łodzi,

III nagroda na 50-tym Międzynarodowym Konkursie Instrumentalnym w Markneukirchen,

III nagroda na V Międzynarodowym Konkursie Kontrabasowym im. S. Kusewickiego.

Poza licznymi nagrodami zdobytymi na licznych konkursach muzycznych Pan mgr Marek Romanowski był stypendystą Funduszu na Rzecz Dzieci, Ministerstwa Kultury, Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Akademii Muzycznej w Katowicach i Krakowie oraz laureatem programu stypendialnego „Młoda Polska”.

Doktorant prowadzi bogatą działalność koncertową. Występował jako solista na takich imprezach jak Festiwal Młodych Laureatów Konkursów Muzycznych, Student Art Festival, Festiwal Muzyki Kameralnej „Kontrasty”, Letnie Koncerty na Grochowskiej, Letnie Wieczory Muzyczne „Dziekanka”, Światowy Festiwal Kontrabasowy we Wrocławiu. Koncertuje w kraju jak i poza jego granicami.

Ocena pracy doktorskiej:

Praca doktorska mgra Marka Romanowskiego zatytułowana „ *Między homogenizmem a heterogenizmem struktur brzmieniowych. Relacja partii kontrabasu i fortepianu w sonatach kompozytorów II połowy XX oraz XXI wieku na przykładzie wybranych utworów*” składa się z dzieła artystycznego zarejestrowanego na płycie CD oraz opisu, stanowiących łącznie pracę pod wymienionym wyżej tytułem. Praca została przygotowana pod kierunkiem

dra hab. Marka Kalinowskiego oraz dr Małgorzaty Pawłowskiej z Akademii Muzycznej w Krakowie.

Dzieło artystyczne zawiera kompozycje na kontrabas i fortepian, zarejestrowane na płycie CD w następującej kolejności:

Sofia Gubajdulina – Sonata

Lowell Lieberman – Sonata na kontrabas i fortepian

Frank Proto – Sonata No. 2

Wykonawcy:

Marek Romanowski – kontrabas

Hanna Holeksa – fortepian

Utworów zarejestrowanych w ramach dzieła artystycznego wysłuchałem z ogromną ciekawością. Wybór kompozycji cechuje duża różnorodność stylistyczna, wymagająca od artysty niezwyklej świadomości jak i dojrzałości muzycznej.

Sonatę Sofii Gubajduliny rozpoczyna hipnotyczny wręcz wstęp kontrabasu solo, gdzie artysta doskonale operuje czasem. Następnie, pomimo tak zróżnicowanej charakterystyki jaką wykazują się kontrabas i fortepian jako instrumenty, następuje niebywale spójny dialog obu, którego nie są w stanie zmącić różnice wykorzystanych w utworze technik wykonawczych oraz barw.

W Sonacie na kontrabas i fortepian Lowella Liebermana rozpoczynającej się śpiwną częścią pierwszą artysta prezentuje duże możliwości w zakresie kreowania dźwięku oraz prowadzenia napięć. Całości dopełniają, niejako skrzące się motywy flażoletowe przeplatane trydami w wysokim rejestrze, nadając kompozycji charakter odrealnienia. W szybkiej części artysta prezentuje techniczną perfekcję aby w zakończeniu utworu ponownie umożliwić słuchaczowi zanurzenie się w niezwykle pięknej barwie kontrabasu.

Kompozycja Franka Proto prezentuje podejście kompozytorskie polegająca na scalaniu ze sobą klasycznego ujęcia kontrabasu i fortepianu z ich naturą jako instrumentów tak szeroko wykorzystywanych w muzyce jazzowej. Ponownie stwierdzam, iż dojrzałość i wrażliwość muzyczna oraz duże możliwości wykonawcze pozwoliły doktorantowi na zarejestrowanie bardzo udanej interpretacji drugiej Sonaty na Kontrabas i fortepian F. Proto. Na uwagę zasługuje poza wspomnianymi już wcześniej przymiotami również duża swoboda rytmiczna, bez której ciężko było by wykonać ten utwór na tak wysokim poziomie.

Jestem pod wrażeniem możliwości wykonawczych, kultury zastosowanych środków technicznych oraz wrażliwości muzycznej artysty, dzięki którym na pierwszym planie mogłem delektować się muzyką nie skupiając swej uwagi zbyt na zagadnieniach stricte odnoszących się do szeroko

pojętego aspektu wykonawczego.

Część teoretyczna, czyli opis dzieła artystycznego składa się ze Wstępu, 5 Rozdziałów, Bibliografii oraz Aneksu zawierającego wywiady z kompozytorami. Całość stanowi kompleksowe podejście do zadanego w tytule problemu. Począwszy od opisu twórczości kameralnej w rozdziale pierwszym doktorant przechodzi przez opis sonaty jako formy, poruszając zagadnienia z zakresu problematyki gatunku, biografii kompozytorów utworów zarejestrowanych w części artystycznej swojej dysertacji, obszernej analizy wybranych utworów, w której porusza najważniejsze kwestie związane z interpretacją w/w kompozycji, kończąc w rozdziale piątym na aspektach porównawczych związanych z relacją partii kontrabas i fortepianu, charakterystyce środków kompozytorskich wykorzystanych w omawianych utworach oraz analizie występujących w nich problemów wykonawczych. Sama część analityczna pracy jest subiektywnym spojrzeniem jej autora na omawiane w niej utwory, nie można jednak nie zgodzić się z wyciągniętymi przez doktoranta wnioskami.

Uważam, że pomimo różnic w podejściu do poszczególnych kompozycji jakie z pewnością mogą wystąpić, niejednokrotnie praca ta będzie stanowić cenne źródło informacji dla wykonawców zainteresowanych omawianym repertuarem.

Szeroko rozbudowana bibliografia oparta jest na polskich i zagranicznych wydawnictwach książkowych jak i źródłach internetowych.

Konkluzja:

Po zapoznaniu się z przedstawioną dokumentacją, dołączonym do pracy nagraniem oraz samą pracą doktorską uważam, że Pan mgr Marek Romanowski rozwiązał założone zagadnienie artystyczne i spełnił bez zastrzeżeń wymagania art. 13 ust. 1 z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki.

Pracę przyjmuję bez zastrzeżeń, tym samym wnioskuję o przyjęcie pracy mgra Marka Romanowskiego i dopuszczenie jej do publicznej obrony.

Z poważaniem
Jakub Piast